

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Monika Koba (sprawozdawca)

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa J. B.
przeciwko E. S.
o ochronę dóbr osobistych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 marca 2022 r.,
zażalenia pozwanej z dnia 23 czerwca 2020 r.
na postanowienie Sądu Najwyższego
z dnia 6 lutego 2020 r., sygn. akt I CO 26/19,

1. odrzuca zażalenie,

2. zawarty w zażaleniu wniosek pozwanej o ustanowienie radcy prawnego z urzędu celem sporządzenia zażalenia na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2020 r. (I CO 26/19) przekazuje do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie jako Sądowi pierwszej instancji (art. 117 § 6 k.p.c. per analogiam).

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 lutego 2020 r. wydanym w sprawie I CO 26/19 Sąd Najwyższy orzekając w przedmiocie wniosku pozwanej E. S. o wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego w Warszawie od rozpoznania sprawy z powództwa J. B.

przeciwko E. S. o ochronę dóbr osobistych (VI ACa 1451/16), umorzył postępowanie w stosunku do sędziów J. C., M. K., M. Ł., M. M., E. S., T. S., A. T., A. W. i H. W., a w pozostałym zakresie wniosek oddalił.

Od powyższego rozstrzygnięcia wniosła zażalenie pozwana E. S.. Domagała się także ustanowienia pełnomocnika z urzędu (radcy prawnego), którego przystąpienie do sprawy umożliwi usunięcie braków zażalenia przez wniesienie go przez osobę uprawnioną, która nada mu ostateczny kształt.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlega odrzuceniu.

Po pierwsze, zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje jedynie w wypadkach wskazanych w art. 394¹ k.p.c. Nie ma wśród nich zażalenia na postanowienie Sądu Najwyższego co wynika z ustrojowej pozycji Sądu Najwyższego i oznacza, że takie zażalenie jest niedopuszczalne i podlega odrzuceniu (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2020 r., V CO 96/20, niepubl.)

Po drugie, zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych i dotyczy ono także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji. Ustanowiony w tym przepisie przymus adwokacko – radcowski dotyczy każdego postępowania przed Sądem Najwyższym, a więc także zainicjowanego zażaleniem na postanowienie Sądu Najwyższego.

Skarżąca E. S. samodzielnie sporządziła zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2020 r., przy czym z okoliczności sprawy nie wynikało, aby należała do kręgu osób zwolnionych z obowiązku reprezentacji przez adwokatów lub radców prawnych, stosownie do art. 87¹ § 2 k.p.c.

Nieusuwalna wada zażalenia, polegająca na jego wniesieniu przez stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej skutkuje koniecznością jego odrzucenia, bez możliwości jej sanowania (por. m.in. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2013 r., V CZ 70/13, z dnia 3 czerwca 2015 r.,

V CZ 25/15, z dnia 9 maja 2014 r., I PZ 9/14, z dnia 7 maja 2014 r., II CZ 19/14, z dnia 15 maja 2015 r., III PZ 7/15, z dnia 16 września 2015 r., III CZ 40/15, i z dnia 29 stycznia 2016 r., II CZ 97/15).

Stwierdzony brak zażalenia polegający na jego złożeniu przez stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej nie mógł być usunięty przez następce ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu zażaleniowym. Złożony przez pozwaną wniosek o ustanowienie radcy prawnego z urzędu pozostaje bez znaczenia dla oceny niedopuszczalności zażalenia wniesionego od rozstrzygnięcia, na które zażalenie nie przysługuje, przez podmiot pozbawiony zdolności postulacyjnej. Pełnomocnik z urzędu po jego ustanowieniu może jedynie sporządzić nowe zażalenie, nie może natomiast sanować braków niedopuszczalnego zażalenia wniesionego osobiście przez stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej.

Zawarty w zażaleniu wniosek pozwanej o ustanowienie radcy prawnego z urzędu celem sporządzenia zażalenia na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2020 r. (ICO 26/19) przekazano do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie, jako Sądowi pierwszej instancji (art. 117§ 6 k.p.c. *per analogiam*)

Z przytoczonych względów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 394¹§ 3 oraz w zw. z art. 87¹ k.p.c.).

[as]